

Ljubljanski List

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Uredništvo in upravnništvo: Kolodvorske ulice števil 15. — Z urednikom se more govoriti vsak dan od 11. do 12. ure. — Rokopisi se ne vračajo. — Inserati: šeststopenjska petič-vrsta 4 kr., pri večkratnem ponavljanju daje se popust. — Velja za Ljubljano v upravništvu: za celo leto 6 gl., za pol leta 3 gl., za četrt leta 1 gl. 50 kr., na mesec 50 kr., pošiljatelj na dom velja mesečno 9 kr. več. Po pošti velja za celotno letno 10 gl., za pol leta 5 gl., za četrt leta 2 gl. 50 kr. in za jeden mesec 85 kr.

Štev. 296.

V Ljubljani v torek, 29. decembra 1885.

Tečaj II.

Grčija ne miruje.

Zdaj, ko se skoro vsa Evropa prav odkritosrečno veseli, da se je kočljivo Balkansko vprašanje približalo uže skoro konečni rešitvi, zdaj dohajajo nam še bolj pogostoma iz Grčije vesti, da se pridno nadaljuje oboroževanje, kupujejo se nove oklopnice, dovoljuje se v zbornici nov neomejen kredit za vojno. Uradni brzozjav pa pridno skrbi za to, da se grška vojevitost in moč v kolikor lepi in svitli luči pokaže svetu. Toda Evropi ne imponujejo čisto nič prazne besede, njeno občudovanje morejo si pridobiti samo junaška dela.

Sicer pa se je Evropa uže tako navadila grškega rožljanja z orožjem, da vse grške grožnje z vojsko opazuje le z zaničljivim ali pomilovalnim smehom, drugači čuti pa navdajejo Turčijo ob oboroževanju in pretenji Grčije, v Carigradu smatrajo položaj za jako resen. Kakor se poroča od tod, ima pomorsko svetovalstvo vsak dan sejo, da se posvetuje o potrebnih korakih ob slučajih vojske z Grčijo.

Carigrajskim političnim krogom zdi se komaj verjetno, kako bi mogli Grki biti toliko drzni, da bi pričeli proti Turčiji vojsko, zdaj ko so mnogobrojne turške čete zbrane na grških mejah in močnejše ladije in topovi branijo pristanišče v Solunu. Grki pa baje menijo, da bode v slučajih grško-turške vojske zopet posegla vmes evropska diplomacija ter storila nagel konec vojski — na korist Grčiji, češ, da bode Evropa v tem slučaju skusila ojačiti helenizem nasproti slovanstvu na Balkanskem poluotoku. Pripoveduje se, da grška diplomacija dela na vse kripnje pri evropskih kabinetih na to, da bi se izpolnile želje Grkov po razširjenju ozemlja, poudarjajoč, da bi Grčija mo-

rala uže imeti v svoji oblasti Janino, katera se jej je priznala na berolinskem kongresu in pozneje pri konferenci v Carigradu, a se jej samo zaradi ustavljanja Turčije ni izročila.

Mnogo se je čulo uže iz Grčije rožljanja z orožjem, a do vojske vendar še do zdaj ni prišlo. Kdaj neki prično hrabri in vojeviti Grki „zmago-slavno“ vojsko? Različne so razširjene vesti; jedni pripovedujejo, da Grki hoté z vojsko toliko časa odlašati, da se Turčija zopet razoroži, potem pa pošljejo oborožene tolpe v Epir. Drugi zopet menijo, da bode Grčija takoj, ko se formalno prizná bolgarsko združenje, napovedala Turčiji vojsko, katero pa hoče izvojevati samo na morji, nadejajoč se, da bode Evropa prepovedala Turčiji marširati na grško ozemlje.

Kakor razvidamo iz poročil iz Carigrada, vzbujata tam grško oboroževanje nekako vznemirjenje, ker bi sčasoma vendar le morda prišla na dnevni red za Turčijo neprijetna vprašanja.

Grški oficijelni krogi pa izražajo nadejo, da se razmerje med Grčijo in Turčijo zopet poravnata mirnim pōtem, češ, da bode Turčija morda ustregla grškemu pohlepu. Turčija pa mora na vsak način v prvi vrsti obračati svojo pozornost na agitatorno delovanje na Kreti, kajti znano je uže, da so Krečani poslali do vlasti okrožnico, v kateri prosijo pomoči, da se Kreta združi z Grčijo. Nekatera poročila celó pravijo, da Grčija hoče dati Turčiji denarno odškodnino, če jej odstopi Kreta. Da bode Turčija to storila, skoro ni verjetno, da si so silno prazne njene blagajnice.

Kakor torej razvidno, se neslavni potomci slavni dedov zanašajo pri vseh svojih delih na pomoč Evrope, in tudi tedaj, ko bi krivično trgali meso s turškega telesa.

vsej družbi nedostajalo je življenja in uvidelo se je lahko, da so imeli nekaj posebnega na mislih. Nikdo se ni zanimal za igro, razen Lopeza, katererega zadrževala je le spoštljivost do kralja, da ni postavil „mat.“ Čuti ni bilo ni najmanjšega glasa ni šuma, razen kadar se je predstavila kakova šahova figura na deski.

Nenadoma pa se odpro vrata in v sobo stopi človek, odurnega, zopernega, lica se postavi pred kralja in priklonjen pričakuje, da se mu dovoli govoriti. Obraz njegov izražal je grozovitost in vsi navzoči postali so vznemirjeni, ko je bil vstopil. Plemiči so nehoté stopili za nekaj korakov nazaj pozabivši etiketo, — kakor da je planila divja zver med nje.

Vsa vnanjost tega moža bila pa je tudi taka. Bil je gorostasne koščene postave in na životu nosil je črno sukno od usnja. Njegovo podlo obličje brez vsake razboritosti kazalo je človeka najpodlejših mislij in strasti. Zdivjanost njegovega obraza videla se je pa še zaradi tega toliko večja, ker je na njegovem desnem licu bila velika rana od obrvi desnega očesa do podbradka in katero je le deloma zakrivala gosta, črna brada.

O napeljavi vodá Bistrice in Reke za vodovod v Trst.

Kakor znano, predložilo je tržaško mesto prošnjo zaradi napeljave vodá Bistrice in Reke za vodovod v Trst. V tej zadevi je deželni odbor kranjski predložil deželnemu zboru naslednje poročilo:

Z ozirom na to, kar se je poročalo v lanskem letnem poročilu o prošnji mesta tržaškega, da bi se mu dovolilo dobivati vodo iz bistriškega potoka in reke „Reka“, se omeni, da je gospod župnik Matija Torkar v Košani v imenu vseh udeleženih občin prosil deželni odbor z ulogo dné 27. novembra l. 1884, da bi odposlal zanesljivega inženerja, ki bi zmeril množino vode v bistriškem potoku tačas, ko bode voda najbolj plitva, ker tamošnje prebivalstvo dvomi, da bi bili inženjerji mesta tržaškega vodo tega potoka prav zmerili.

Deželni odbor je tej prošnji ustregel, in ko je dné 31. julija 1885 prej imenovani gospod župnik po brzozjavu naznanil najnižje stanje vode v Bistrici, odposlal je prec drugi dan deželnega inženerskega asistenta Hraskega z naročilom, da zmeri množino te vode.

Hrasky meril je vodo na dveh krajih s sledočim uspehom, in sicer:

- a) znaša množina vode, zmerjena po brzino-meru v odprti strugi spod Domladiševga mlina, 23,760 m³ na dan;
- b) zmerjena za srednjo zatvornico Domladiševga mlina, ko so bile vse druge zatvornice dobro zaprte, pa znaša množina vode 24,019 m³ na dan.

Povprečno znaša množina vode z ozirom na različni meri 23,9 kub. m. na dan.

Kralj ga ogovori, a na njegovem glasu zapazila se je nenavadna razburjenost. Vsa družba se je pretresla, kakor da je tresčilo vánjo. Novi došlec bil je Fernando Calvarez, rabelj Španije. „Je-li mrtev?“ vpraša kralj zapovedujoče, pri katerem vprašanju pretrese mraz vse navzoče.

„Ne še, sire“, odgovori Fernando globoko priklonivši se, pri čemer zatemni kraljevo oko; „pozivlja se na svoje pravo kot „grand Španije“, in nemogoče mi je izvršiti svoj posel pri moži, skozi čigar žile teče kri Hidalga, dokler nimam izrecnega povelja od Vašega veličanstva.“

Pri teh besedah zopet se je globoko priklonil.

Šepetajočim glasom pritrjevali so plemiči tem besedam; v njihovih žilah zavrela jim je staroplemenita kri in jim stopila v obraz, navstala je občna razburjenost. Splošno mnenje navzočih izražalo se je v tem, da se je mladi Alonzo Ossuna pokrtil pred kraljem. Po njegovem predrznem izgledu spodbujeni pokrili so se tudi drugi in mnogo belih peres zibalo se je na ponosnih glavah. Hoteli so s tem pokazati, da s pravico, katera je bila španjskim „grandom“ uže od nekedaj po-

Listek.

Partija šaha.

(Prizor na dvoru Filipa II. — prevel -o-c.)

Kralj Filip II. igral je šah v palači „Escorial“. Ruy Lopez, priprost duhovnik, a izvrsten igralec šaha, bil je Njegovemu veličanstvu nasprotnik. S posebne milosti dovoljeno mu je bilo, da je smel klečati, a drugi navzoči plemiči so morali stati. Med temi zadnjimi vladala sta nemir in boječnost, ki sta bila prevelika, da bi ju bilo možno pripisovati zanimanju samemu za šahovo gro.

Bilo je krasno jutro in zrak je bil napolnjen s preprijetnim duhom kakor v oranžnih livadah Granade. Težke, višnjeve zavese kraljeve sobane zmanjševale so bliščeče solnčne žarke, ki so silili pri oknih notri. Videti je bilo pa, da je dnevna svetloba v slabem soglasju z voljo kraljevo, kateremu se je čelo nagubančilo in oko zatemnelo, kadarkoli se je ozrlo proti vratom. Plemiči spogledovali so se sporazumljeno. Z jedno besedo,

Ker zahteva mesto tržaško za vodovod 12000 m³ vode na dan, ostalo bi potem pri najnižjem stanju vode le 11900 m³ vsem udeleženi vsem na dan v lastno porabo.

Mlini in žage ob Bistriškem potoku delali so pri najnižjem, s prej navedenim merjenjem poizvedenem stanju vode, le še z dvema tretjinama normalne moči; če bi se pa napravil nameravani vodovod, bi se pa zmožnost mlinov in žag še za 50% zmanjšala. Posestniki dotičnih mlinov in žag morali bi res dobiti od mesta tržaškega primerno odškodnino za škodo, ki bi jo vsled tega imeli, katero bi potem tudi mogli poravnati nekoliko na ta način, da svoje mline in žage primerno dovršne naredi. Ali neugodni upliv, ki bi ga delala rečena odpeljava vode na kmetijstvo, pa bi se toliko težje nadomestil, ker se je bati vsled vedno večjega pokončavanja v studenčnem ozemlju Bistriškega potoka ležečih gozdov, da bodo pritoki vode vedno manjši.

Ako bi se torej mestu tržaškemu kedaj dalo privoljenje za dobivanje zahtevane množine vode, moglo bi se to jedino le pod tem pogojem zgoditi, da bi se v varovanje kmetijskih koristij na troške imenovanega mesta moral napraviti in vzdrževati v dolini vodojem (vodnjak), v kateri bi se ob času, ko nastane pomanjkanje vode, napeljala iz Bistriškega potoka za kmetijstvo potrebna voda, ki bi se z neprenehljivim pritokom na gornji strani in z odtokom na spodnji strani vodnjaka mrzla ohranila. Naprava takih vodnjakov skazala se je v prav veliko krajih zahodne Evrope jako koristna.

Poročevalec deželnega odbora v tej zadevi v deželnem zboru je predlagal, naj se to poročilo vzame začasno v znanje, ker imajo v tej zadevi prej še govoriti politične oblasti. Na to se je poročilo vzelo v znanje.

Dr. Julij Glaser. †

Nemila smrt pokosila je zopet jednega duševnega velikana; na obzorji slovstvenem utrnila je zopet jedna zvezda, katera je po svojem blagodejnem svitu rešila marsikoga iz pogubne tmine: dr. Julija Glaserja, slavnega avstrijskega pravnikarja, ni več. Pokojnik narodil se je dne 19. marcija 1831 v Postelbergu v Česki. Gimnazij dovršil je v Litomericah in na Dunaji, potem obiskaval je v Curihu modroslovno fakulteto ter bil dne 13. oktobra 1849. l. promoviran doktorjem modroslovja. Vrnivši se na Dunaj dne 9. oktobra 1854 pričel je na dunajskem vseučilišču učiti kot privatni docent za avstrijsko kazensko pravo, l. 1856. bil je izreden in l. 1860. reden profesor te stroke. Še ne dvajset let star zaslulo je uže njegovo ime med avstrijskimi in vnanjimi pravniki. Pod Hasnerjem je bil Glaser sekcijiski načelnik v naučnem

deljena, da so smeli stati pokriti pred kraljem, zahtevajo tudi vse druge privilegije.

Kralj udaril je tako silno s pestjo ob mizo, da so se vse figure na šahovi deski preobrnilo.

„Naše kraljevsko sodišče ga je obsodilo: Kaj še zahteva izdajica?“ — „Sire“, odvrne krvnik, „on zahteva, da se mu odseka glava, kar sme kot plemič po pravici zahtevati, ne pa, da se mu dene vrvica na vrat, in dalje želi za zadnje tri ure pred smrtjo tolažila sv. vere po duhovniku.“

„Bodi tedaj!“ odvrne Filip, kateremu se je videlo, da se mu je srce olajšalo. „Toda, ni li uže spovednik pri njem, kakor smo bili ukazali?“

„Da, sire“, odgovori Fernando, „sveti mož je sicer pri njem, toda vojvoda ne mara tolažila vzprejeti od St. Diaza de Silva. Neče se spovedati nikomur, ki nima najmenj škofovskega dostojanstva, in trdi, da ima vsak zaradi veleizdaje na smrt obsojeni plemič pravico, to zahtevati.“

„Gotovo, to pravico imamo“, odgovori drzno Ossuna, „in zahtevamo jo od vašega veličanstva tudi za svojega bratranca.“

Ta zahteva bila je povod splošnemu nemiru.

„Naše pravice so neločljive s pravičnostjo kraljevo“, pravi zatem don Diego de Ferrasez,

ministerstvu ter izdelaval z onim državni šolski zakon. Kot zastopnik dunajskega mesta bil je do l. 1879 v poslanski zbornici pristaš liberalne stranke. Dne 25. novembra 1871. leta vstopil je v Auerspergovo ministerstvo; ko je leta 1879 odstopilo ministerstvo imenovan je bil Glaser generalnim prokuratorjem pri najvišjem sodišči. Bil je odlikovan z mnogimi redovi. Glaser obrnil je uže kot mlad privatni docent po svojih pravnih razpravah pozornost juristov ná-se; na to sledila je razprava za razpravo o avstrijskem kazenskem pravu. Preobširno bi bilo, da bi tu navajali vse njegove spise.

Glaserjevo smrt obžalujejo v prvi vrsti avstrijski pravniki, kajti velik je njegov pomen kot učenjaka in praktičnega jurista. Dr. Glaser imenuje se navadno v zvezi z dr. Ungerjem, in to po vsej pravici. Dr. Unger bil je oni mož, kateri je ponižno in pohlevno avstrijsko civilistično jurisprudenco vzdignil iz prahu ozke kazuistike ter jo povzdignil do vednosti, isto tako obdelaval je dr. Glaser surovo tvarino kazenskega prava, premišljeval, preresetaval, čistil in pilil ter tako sezidal z velikim trudom ono veličastno podobo dobro premišljene věde, katero danes občudujemo. Pri svojem delovanju obračal se je vselej na prava drugih narodov ter se skrbno ogibal napak, katere je našel tam, delal je na podlagi zgodovine, pri čemer pa ga je vodila filozofija. Kmalu zaslulo je njegovo ime med nemškimi juristi, njegove monografije vzbujale so kar naravnost občudovanje vsega pravnškega sveta. Vse Glaserjevo prizadevanje bilo je obrnjeno na to, da se preustroji avstrijski kazenski proces ter da se uvedó v Avstriji porotne sodnije. V dosego tega smotra izdal je več monografij, s katerimi je hotel seznaniti občinstvo s porotnimi sodnijami, jim pojasniti njih podlago in jih z njimi sprijazniti.

Tudi javno delovanje Glaserjevo bilo je plodonosno. Kot sekcijiski načelnik v naučnem ministerstvu bil je tako rekoč desna roka Hasnerju pri izdelovanju novega šolskega zakona. Tudi pozneje, vstopivši v Auerspergovo ministerstvo kot pravosodni minister, ni prenehalo njegovo delovanje. Novi kazenski postopnik z l. 1873. bil je njegovo delo; pripomogel je porotnim sodnijam do zmage; mnogo trudil se je tudi za preustrojbo materijelnega kazenskega prava in civilnega postopanja.

Glaser kot minister ni izpolnil vseh nadej, katere so se stavile vānj. Njegovo delo je tu prineslo le malo plodu, a temu so vzrok razne ovire, katere so prinesle s seboj časovne razmere. Njegovo delo pa je novi šolski zakon in njegovo delo novi kazenski postopnik — in s tem postavil si je dosta mogočen in trajen spomenik. Njegovo ime zaslulo je poleg dr. Ungerja tudi onstran avstrijskih meja. Dr. Glaser in dr. Unger pokazala

grof Valencije, mož gorostasen in ves orožen, sloveč na svojem orjaškem meču, ki je bil Veliki connetable Španije.

„Naše pravice in privilegije“, zakliče zatem sto grl navzočih plemičev, na kar kralj stopi s prestola in silno razburjen spregovori:

„Pri kostéh Campeadora, pri duži sv. Jaga, prisegel sem, da ne bodem jel betvice ni pil kapljice, dokler se mi ne prinese krvava glava izdajice don Guzmara, in tako se mora zgoditi.“

A don Terazec pogodil je pravo. Kraljeva pravičnost je zaščita pravicam podanikov!

„Povejte, gospod connetabel, kje je najbližnji škof?“

„Sire“, odgovori kratko don Diego, „opraviti sem imel več z vojaškim ostrogom, nego cerkvijo. Don Silva, upravitelj miloščin, in ki je le tu navzoč, lažje vam bo povedal nego jaz.“

Don Silva stopi bliže in nekoliko v zadregi pravi:

„Sire, škof iz Segovije je bil dušni oskrbnik kraljeve obitelji, a umrl je pretečeni teden. Imenovanje leži na mizi ministerskega sveta, treba jej je le še potrdila papeževga. V to svrhu sklican je zbor cerkvenih knezov v Valladolid; madridski škof je uže tjá odpotoval.“

sta, da se tudi na avstrijskih tleh rodijo možje, kateri mogo tekmovati z duševnimi velikani prostrane Nemčije. Dr. Glaserjev spomin živel bode med pravnškim svetom, dokler bodo kaj veljali zakoni.

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

Kdaj se zopet snide državni zbor, še ni gotovo. Ker imajo nekateri deželni zbori rešiti še mnogo važnega gradiva, se državni zbor skoro gotovo ne snide pred 22. januarjem; nekatera glasila zatrjujejo, da še le v 29. dan meseca januarja.

Iz Prage se poroča, da se v českem deželnem zboru v tem zasedanji ne bode obravnavali Plenerjev niti Trojanov predlog, ker se dotični odsek, kateremu sta se izročila predloga, meritorno še ni bavil z njima; sicer pa tudi ni časa za to, ker deželni zbor zboruje najbrže samo še kakih 14 dnij, a mora rešiti še mnogo važnih vprašanj.

Ker se je v Trstu pokazala kolera, ukrenila so avstrijska oblastva potrebne ukrepe, da se za brani razširjanje te nalezljive bolezni. Ladije ne smejo dohajati iz okuženih krajev v pristanišče in potovalci se morajo vselej, predno se pusté na suho, dobro razkužiti. Tudi iz Petrograda se poroča, da je ruska vlada ukrenila varstvene naredbe v svojih pristaniščih v Črnem morji glede ladij, katere dohajajo iz laških ali avstrijskih pristanišč Jadranskega morja.

Tuje dežele.

Na jugu sklenilo se je med Srbijo in Bolgarijo premirje; obe čete vrnile so se zopet v svojo domovino. Vse vršilo se je mirno, le iz Pirota se poroča, da so tam napali dalje prodirajoči srbski vojaki bolgarsko žendarmerijo, katera je ostala v mestu, da vzdržuje red. S tem so Srbi ravnali proti pogojem premirja, prelomili so pogodbo. Bolgarska vlada naznanila je ta dogodek vlastem ter izrekla, da zahteva za to zadoščenja od Srbov.

Francoski kongres volil je predsednika ljudovlade ter zopet izvolil dozdanjega predsednika Grevyja. Izmed 589 glasov oddalo se je za Grevyja 457 glasov. Kakor se vidi, so bile stranke pri volitvi zeló jedine. Prej se je mnogo mislilo na kandidaturu Brissonovo, a ker je ta v slednjem času v nekem pismu se izjavil, da ne kandidira v interesu jedinosti republikancev. Volitev izvršila se je še dokaj mirno, le desnica provzročila je nekaj burnih prizorov.

Turčiji se slabo godi. Del za delom odpada nekđaj ogromnemu telesu in zdaj ima zahvaliti svoj obstanek samo potrpežljivim evropskim vla-

Pri teh besedah nategnile so se ustni don Ossune na smeh. Njegova radost bila je tem naravnnejša, ker ni bil samo tudi on od jedne in iste obitelji Guzmanov, nego je bil obsojencu tudi najboljši prijatelj.

Ta posmeh je pa kralj zapazil, nevolja in odločnost videla sta se mu na obličji.

„Zaradi tega pa smo in ostanemo vse jedno kralj“, spregovori mirno, da se je zapazilo, da se sili, „in ni nas volja, dati zasmehovati se. To žezlo vidi se vam, gospóda, lahko, a kdor bi se upal, je zasmehovati, onega bo tako gotovo treščilo v prah, kakor ko bi bilo od železa!“

„Zadeva pa se mora rešiti takoj. Sveti oče, papež, dolžan nam je dokaj zahvalnosti, in ne bojimo se, da ne bode odobril tega, kar nameravamo učiniti sedaj. Ako španjski kralj sme imenovati kneze, gotovo bo smel tudi škofa. Vstanite don Ruy Lopez, škof Segovie! vstanite, duhovnik, in vzemite v last novo cerkveno dostojanstvo.“

Iznenadenje bilo je splošno.

Don Ruy Lopez vstane mehanično; hoče spregovoriti, a v glavi se mu vrti, misli se mu zmešajo in obstoji.

S silo prične:

stem. Priznati bode morala najbrže zjedinjenje Bolgarije; in komaj bode dovršeno to, oglasili se bodo Grki za kos zemlje in naposled bode skoro gotovo tudi Macedonija, v kateri se je uže zdaj le s silo zabranjeval upor, zahtevala oprostitev izpod turškega jarma in vsaj toliko samosvojnosti, kolikor jo je do zdaj imela vzhodna Rumelija.

Vstaja v britski Birmi vedno bolj raste. Buddhain, svečenik Phongyee, zbral je okolo sebe čete fanatikov in z njimi hodi po deželi ter pravi, da je od britske vlade imenovan namestnik za Pegu. Kamor pridejo te tolpe, požigajo vasi ter zabranjujejo vsak promet. Upornike ni možno ukrotiti. Angleške čete so mnogo preslabe.

Razne vesti.

(Dragoceni instrumenti.) Nedavno umrl je v Parizu bogat Francoz, ki je umetnosti posebno ljubil. V njegovi zapuščini našli so tudi štiri instrumente, koje je vse naredil Stradivarij. Jedna vijolina je iz leta 1737, zadnje delo Stradivarijevo. Omenjeni je iz leta 1704 in je veljal 12750 frankov. Druga vijolina Francoz vkupil jo je za 17000 frankov. Tretja vijolina nosi letno številko 1704 in je veljala 12750 frankov. Vijola je iz leta 1728, njen kup je bil 19000 frankov. Čelo je iz leta 1696 in je veljal 17500 frankov.

(Slaboznani Evgen S'Kindt.) ki je leta 1872 kot blagajnik banke „de Belgique“ 23 milijonov frankov izneveril, prestal je 20. t. m. svojo kazen; ker pa ni v stanu, sodnijskih troškov v znesku 45000 frankov plačati, ostati mora še šest mesecev v ječi.

(Grozen človek.) Nemški časniki poročajo, da je kupec Friderik Muckelman iz mesta Diestedde v okrožju Beckum 24. t. m. svojo soprogo in pet svojih otrok v pravem pomenu besede zaklal. Pred preiskovalnim sodnikom izjavil je, da je to samo iz strahu storil, da bi obitelj po njegovi smrti znala v revščini živeti. Svojemu življenju ni hotel konec storiti, ker se bo pokoril in si od Boga usmiljenje in odpuščenje izprosil.

(Tat pod posteljo.) Iz Št. Vida na Triestingi se poroča: V sosedni vasi Hirtenberg stanujoči vpo-kojeni major Jurke zapazil je včeraj zvečer, ko se je povrnil domov in prižgal luč, da je pod njegovo posteljo skrit neznan mož. Ne da bi se obotavljal, zagrabil je revolver na steni. Potepuh videvši to skočil je skozi okno ter zbežal. Major je vstrelil za njim in ga tudi ranil, kakor se je to dalo sklepati iz krvavega sledu. Vender se mu je vsled temote posrečilo uiti.

(Volkovi na Poljskem.) Iz Krakovega se brzojavlja, da so pri Miechovu na Ruskem Poljskem pred nekoliko dnevi požrli volkovi dva kmečka človeka. moža in ženo. Zverjad se kar v trumah po vaseh goni.

(Smešnice.) Zdravniki med saboj. „Mi je jako žal, gospod kolega, da ste bolni. Bolezen se vam uže na obrazu bere. Kdo vas pa zdravi?“ — „Jaz se zdravim sam.“ — „Pa, za božjo voljo, to je v

resnici samomor!“ — Dober razlog. „Kako je to, Korliček, da si od očeta tolikokrat tepen?“ — Korliček: „Zato, ker je močnejši od mene!“ — Napačno razumel. Baronica: „Jean, kaj počne sedaj moj sin?“ — Služabnik: „Mladi gospod igra s svojim učiteljem karte!“ — „Quel horreur, kaj pravite, da igra učitelj z njim karte, mesto da bi ga učil igrati glasovir?“ — „Da, ko sem šel mimo sobe, čul sem, da je učitelj dvakrat dejal: Vi morate „as“ igrati.“

Domače stvari.

(Najviše odlikovanje.) Nj. veličanstvo presvitli cesar blagovolil je podeliti umirovljenemu glavnemu davkarju gosp. Josipu Podrekarju v priznanje njegovega dolgotrajnega in marljivega službovanja zlat križec s krono za zasluge

(Imenovanja.) Gospod deželni predsednik imenoval je kot predsednik finančne direkcije gospoda davkarskega kontrolorja in titularnega davkarja Inocenca Chrobata davkarjem, gosp. davkarskega pristava Petra Vavpotiča kontrolorjem, nadalje narednika pri 9. sanitetnem oddelku, gosp. Josipa Dollinerja ter davkarska praktikanta gosp. Frana Aumanna in gosp. Viktorja Grabnerja davkarskimi pristavi.

(Deželno priklado na žganje) po 3 gld. na hektoliter oddal je včeraj deželni odbor po ofertni obravnavi za 1886. leto g. Antonu Staretu v Mengiši za 55005 gld. za vse okraje na Kranjskem.

torej za 30000 gld. več nego vlansko leto. (Sla vec) napravi na Silvestrov večer pri „Tavčarji“ veselico po sledečem sporedu: 1.) Tovačovski: „Straža na Višegrad“, zbor. — 2.) Deklamacija — 3.) Vilhar: „Popotna“, zbor. — 4.) * * *

„Solza“, tenor-samospev s spremljevanjem glasovira. — 5.) Kocijanci: „Njega ni“, zbor z bariton-samospevom. — 6.) Mašek: „Kaj od mene preč oko“. „Drug ti skrbno nastavlja mreže!“ „Da ne smem si ukazala“

Tenor-samospevi s spremljevanjem glasovira, zložil A. Stöckl, poje g. Ivan Meden. — 7.) Bach: „Romanca“ za lovski rog s spremljevanjem glasovira — 8.) Komično berilo. — 9.) Razinger: „Za goro solnce mi zabaja“, zbor z bariton-samospevom. — 10.) Tombola

— 11.) „Pozdrav novemu letu“. — 12.) Ples. — S posebne prijaznosti sodeluje pri tej veselici g. Ivan Meden. — Začetek ob 8. uri zvečer. — Slavno občinstvo se vljudno prosi, da do 11 ure ne puši. — Vstop za člane prost, za neude 30 kr. za osobo — P. n. prijatelji društva se prosijo darove za dobitke, namenjene za tombolo, blagovoljno izročiti g. predsedniku A. Jeločniku.

(Božičnico) priredi „Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov“ na Novega leta dan v svojih prostorih v Knežjem dvoru po sledečem sporedu: 1.) „Božična pesem“, zbor. — 2.) Nagovor g. predsednika. — 3.) „Oj ti planinski svet“, zbor s tenor-solo. — 4.) „Božični zvonovi“, deklamacija. — 5.) „Moj dom“, zbor. — 6.) „Die Perle“, deklamacija. —

prebil. Nikdo naj ne odide, dokler se ne vrne Calvare. Zabava bila bi nam kračena, ko bi pogrešali koga izmed vas.“

Po teh zbadljivih besedah prične Filip zopet igro; razburjeni plemiči pa se postavijo v kolo okolo svojega kralja.

Med tem ko je Calvare odšel z novim škofom v ječo; nastala sta zopet mir in red.

Otožen korakal je Lopez tjekaj s povešenimi očmi. Podoben je bil bolj obsojencu, nego prelatu. Mar ne sanja? — Ne, pred njim korakajoči Calvare priča mu je o istinitosti, spominjajoč ga ob jedem njegove časti in pogoja. Ko je čul pod obokanim vhodom odmevati svoje stopinje, priščno je prositi začel Boga, naj se odpre zemlja pod njim in naj ga požre, da le ne bode priča in izvršitelj grozne usode dona Guzmána. Kaj ga je pa tako ozko vezalo na dona Guzmána? Je-li bil dolgoleten prijatelj donu Guzmanu, ali se jima je vkupno pretakala po žilah plemenita kri? Ne, čutil je toliko nagnenje k njemu, ker sta bila najboljša igralca šaha vse Španije. Iskrena in vroča bila je njegova molitev, a ni bila vslišana.

(Dalje prihodnjič.)

7.) „Društvena pesem“, zbor. — 8.) „Ne praznuj delavnika“, deklamacija. — 9.) Hišnik v zadregi. Veseloigra v dveh dejanjih, spisal A. Kržič. — 10.) Tombola. — Začetek ob 1/2 6 uri zvečer. — Vstop brez vabila ni dovoljen.

(Umrli) je v Postojini dne 26. t. m. tamošnji tiskar in gnjigovez gosp. Makso Šeber.

(Ujeti lopovi.) Tukajšnji vrli policiji posrečilo se je v slednjem času zaslediti dve tujemu imetju nevarni osebi, namreč J. Kastelica, kateri je ulomil v prodajalnico Kreutzerjevo na Marije Terezije cesti ter pokral več sladkorja, slanine in drugih rečij, — in vlačugarico Marijo Beznik, katera je ulomila v pivarni Perlesovi.

(Zmrznil) Dne 23. t. m. našli so v gozdu pri Malevrhu 77letnega Matijo Hočevarja, nazadnje stanujočega v Podstranah pri Toplicah, zmrznjenega. Kakor se je poizvedelo, šel je Hočevar prejšnji dan v gozd po drva in tam našel svojo smrt.

(Požar.) Iz Krške Vasi se nam poroča, da je na sveti večer vpepelil ogenj v gorinah „Stankovo“ posestnikom Jožetu Tomšetu iz Globočice, Antonu Oštirju iz Izvirja, Mihi Raciču iz Krške Vasi, Janezu Kolariču iz Velike Malence in Mihi Žibertu iz Račne Vasi njih lesene hrame. Ponesrečenci, ki so tako prišli tudi ob svoje vino, imajo škode kakih 1100 gld. Ogenj se je iz hudobnosti zanetil. Večo škoda zabranila je žendarmerijska patrolja, ki je bila slučajno v bližini in je ljudi hitro poklicala na pomoč.

Razen pri štirih osebah, katere so umrle, kakor smo poročali, prikazala se ni nikjer drugod kolera, zatorej se smemo nadejati, da se je brzim varstvenim ukrepom posrečilo preprečiti daljnje razširjanje. Vender ne moremo opustiti, da bi slavnemu občinstvu ne priporočali opetovano, da natanko izpolnjuje naredbe zdravstvenih oblastev.

(Oberdankovanje.) „Ed.“ poroča: Dne 20. t. m. je bila obletnica Oberdankove smrti na vesalih, nekateri pobalini so tisto jutro od 3. do 4. ure po Acquadottu v Trstu vozili se in vpili: „Evviva Oberdank“ in še druge enake besede. Isti dan so se našli zjutraj tudi nekateri veleizdajski oklici po ulicah in mnogim je došel list „Circolo Garibaldi“, v katerem je bila slika Oberdanka (Italijani ga zovejo Oberdan) in njega životopis. Vsa vsebina lista je bila obrnena proti Slovincem, Hrvatom in sploh dobrim Avstrijcem. Nekateri so na smrt obsojeni, med njimi vsi sotrudniki lista „Il Soldo“. Tudi g. prof. Spinčiču prete Lahoni. Urednik „Edinosti“ pa je te dni dobil več obsodeb od Iredentarjev, nekateri celo po listnicah, prav tako so lahonski pobalini uredniku „Ed.“ pobili nekatera okna stanovanja. Enaka sreča pa je zadela isti večer tudi najhujšega rudečkarja Raskoviča. Iz tega je videti, da se boj bje od dveh strani. V omenjeni proklamaciji je stalo, da se bliža dan rešitve, dan krvav, ali čudno je, da so na ta dan opozorili le Trentince, Istrane in Tržacane, Goričane pa so spustili. Počasoma spusté tudi Trst in Istro, kakor so spustili Dalmacijo in Goriško.

(„Ljudske knjižnice“) izšel je ravno kar 23. snopič, kateri prinaša nadaljevanje „Kratkočasnic“ (86—101) in v drugem delu: „Kratkočasne pravljice in povesti“. Zbral Alojzij Vakaj.

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Petrograd, 29. decembra. „Journal de St. Peterbourg“ kategorično preklicuje vest o poslanstvu generala Vojejkova v Sofijo.

London, 29. decembra. „Times“ poročajo iz Washingtona: Kakor se čuje, namerava predsednik imenovati novega poslanika Zjedinjenih Držav za Dunaj.

Bukarešt, 29. decembra. Bivši poslanik Pherkyde imenovan je ministrom za vnanje zadeve.

Belgrad, 28. decembra. Odpotovanje Garašanina v Niš se spravlja v zvezo z ministersko krizo. Koalicijsko ministerstvo pod Garašaninom je skoro gotovo, ker je želja kraljeva, da Garašanin sestavi kabinet.

Belgrad, 28. decembra. Srbska oblastva so vzela včeraj Pirot v posest.

Sofija, 28. decembra. (Havasovo poročilo.) Srbi so kršili premirje, ker so pred pretekom petih

„Vaše veličanstvo naj izvoli“

„Tiho, gospod škof!“ prestriže mu kralj besedo, „bodite poslušen ukazu svojega zapovednika; formalnost vašega posvečenja preloži se lahko do ugodnejšega trenutka. Naši podaniki bodo pripoznali našo postavno oblast v tej zadevi. Vi, škof Segovie, in vi Calvare, pojdita v celico k obsojencu; naj se izpové, truplo pa naj se oddá ljudem našega zvestega tu navzočega mojstra, da napravi z njim po našem ukazu. Vaša skrb, Calvare, bodi, da se glava izdajice prinese semkaj v sobo, — kajti don Guzman, knez Calatrava in vojvoda Medinski-Sidonijski je izdajica in naj danes umré smrt izdajice. Don Ruy Lopez, tu je moj prstan v dokaz vojvodi. No, in vi gospodje, imate še kak vzrok, zakaj da se bi ne zadostilo pravičnosti vašega kralja?“

Nikdo nij odgovoril.

Lopez otide s krvnikom, kralj se pa zopet vsede ter jednega svojih ljubljencev povabi, naj igra z njim z nova šah. Don Ramirez, grof Bis-kajski, se približa, poklekne na žametno blazino, na kateri je poprej klečal don Lopez.

„S pomočjo šaha in pa vaše družčine, plemeniti gospodje, upam, da bodem čas prijetno

dni srbske čete pridre v Piro, katerega so Bolgari zapustili, ter tam streljali na bolgarsko žandarmerijo, katera je imela skrbeti za red: ranjena sta dva Bolgara. Bolgarija predložila je vlastem noto, v kateri zahteva zadoščenja od Srbije.

Pariz, 28. decembra. Kongres je s 457 izmed 589 glasov zopet izvolil Grevyja predsednikom. Desnica se je zdržala glasovanja ter proizročila celo uro trajajoče burne prizore, ker predsednik ni nikomur pustil govoriti, češ, da ima kongres voliti samo predsednika.

Telegrafično borzno poročilo

z dne 29. decembra.

	gld
Jednotni drž. dolg v bankovcih	83.25
» » » srebri	83.55
Zlata renta	110.25
5% avstr. renta	100.25
Delnice narodne banke	870.—
Kreditne delnice	247.20
London 10 lir sterling	126.—
20 frankovec	9.98
Cekini c. kr.	5.97
100 drž. mark	61.90

Uradni glasnik

z dne 29. decembra.

Amortizovanje: Od c. kr. dež. sodnije v Ljubljani na prošnjo kranjske hranilnice in v sporazumni Fr. Čudna iz Dragomerja izmaknjene hranilniške bukvice št. 147 067 glaseče se na znesek 400 gld. tekomo 6 mesecev; dalje hranilniške bukvice št. 81 449, glaseče se na vlogo v znesku 130 gld.

Umrli so:

Dne 24. decembra. Magdalena Ferlan, dninarica, 86 l., Kravja dolina št. 11, starostno opešanje. — Amalija Rünagl, stotnikova vdova, 69 l., Vegove ulice št. 2, možgansko otrpjenje.

Dne 25. decembra. Marija Brodnik, dekla, 64 l., Stari trg št. 19, jetika. — Peter Hafner, delavčev sin, 1 l. 6 mes., Franciskanske ulice št. 6, božjast. — Fran Lozar, kramarjev sin, 4 l., difteritika.

Dne 26. decembra. Fran Šavs, črvlarjev sin, 4 l., Opekarska cesta št. 33, možgan. vodenica.

V civilni bolnici:

Dne 23. decembra. Marjeta Prelesnik, gostinja, 50 l., rak v želodcu.

V vojaški bolnici:

Dne 25. decembra. Jurij Ruby, korporal, 23 let, vnetje možganske mrenice.

Srečke

z dne 24. decembra.

Dunaj:	6	54	67	86	88.
Gradec:	80	62	22	34	19.

Sv. Jakoba kapljice.

V popolno in zanesljivo ozdravljenje vseh želodečnih in živčnih bolezni, celo taci, ki so vsem dosedanjim zdravilom se ustavljale, osebno za kronični želodečni katár, slabost v želodcu, ščipanje, krče, slabo prebavljanje, boječnost, utripanje srca, glavoból itd. — Sv. Jakoba kapljice, prekapljane po receptu bosopetih menihov grškega samostana Aktra iz 22 najboljših zdravilnih rastlin jutrove dežele, izmed katerih vsaka posamična še dandanes zavzema prvo mesto kot zdravilo, in se je vselej vsled sestave rabilo te kapljice z vspehom.

Dobivajo se v steklenicah po 1 mk. in 2 mk.

Glavna zaloga: M. Schulz, Hannover, Schillerstrasse. Zaloga: Lekarna «pri angelju» v Ljubljani; lekarna Fr. Scholz v Beljaku; lekarna Adovicich v Trstu, Via Farneto; Salvator-lekarna v Zagrebu; lekarna «pri angelju» na Dunaji (Am Hof); lekarna «pri zlatem bobru» v Solnogradu; mestna lekarna «pri madoni» v Bocnu. (169) 26—4

Carsko, mareno in bock-pivo

iz pivovara bratov Kosler

priporoča v zabojih po 25 in 50 steklenic

A. Mayerjeva
trgovina piva v steklenicah
v Ljubljani. (118) 24

Odgovorni urednik J. Naglič.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Nobo	Mokrina v mm
26. decbr.	7. zjutraj	737.07	— 7.6	bzv.	megla	0.00
	2. pop.	736.61	— 6.2	»	»	
	9. zvečer	740.71	— 10.6	»	»	
27. decbr.	7. zjutraj	744.86	— 9.6	bzv.	megla	0.00
	2. pop.	747.23	— 7.4	spdz. sl.	»	
	9. zvečer	749.89	— 13.0	bzv.	»	

Ne gubiti časa!

Od svetoznanih konjskih plaht, koje sem na neki dražbi za polovico navadne cene pokupil, in koje so po vseh delih sveta vsled objavljenja mojih konjskih plaht uže kupili, prodajam, dokler je še kaj v zalogi.

le po 1 gld. 50 kr.

velikansko velike, neznano debele in nepokončljive

konjske plahte

z raznoterimi barvnimi obkrajki ter debele ko deske, 190 cm. dolge, 130 cm. široke, z raznovrstnimi obkrajki, jako debele in istinito nepokončljive, I. kakovosti po gld. 1,75, najviše kakovosti, jako fine po gl. 1,95.

Dalje je tudi v zalogi:

500 tucatov žolto-dlakastih fijakarskih plaht

z raznovrstnimi barvnimi progami in obkrajki, kompletne, velike, zelo fine le po gld. 2,60, 190 cm. dolge, 135 cm. široke po gld. 2,80; 195 cm. dolge in 155 cm. široke, zelo fine po 3 gld. komad.

Priporoča se osebno fijakarjem. Dalje je pri meni na prodaj:

400 svilenih posteljnih odev

iz najfineje burett-svile, v najkрасnejših barvah, ru-deče, plave, žolte, zelene, oranže, pisane, po polnem dolge za največjo postelj, po gld. 3,50, par velja samo gld. 6,50.

Na stotine zahval in zopetnih naročb od merodajnih oseb, kojih sem jeden majhen del uže objavil, izloženi so v moji pisarni v dobrohotni pregled in si bom dovolil, vse one v poslednji dōbi vpslane zahvale in zopetne naročbe kmalu objaviti.

Kar bi ne ugajalo, sprejme se brez pomisleka nazaj. (180) 6—5

Naslov:

Webewaren - Manufactur J. R. Rabinovicz,
Wien, III., Hintere Zollamtsstrasse Nr. 9.

NB. Od neke druge strani anonsirane plahte po 1 gld. 60 kr. prodajem na zahtevanje po 1 gld. 20 kr.

Dr. Hirsch

dobro znani specialni zdravnik za sifilitiko in kožne bolezni, ozdravlja po dolgoletnih izkušnjah v nebrojnih slučajih po sijajno skušenem in gotovo učinkujočem navodu (58) 37

sifilitiko in kožne bolezni

(tudi zastarele), ulesa, bolezni sočala in v mehurji, polucije, možko slabost, ženski tok, v najkrajši dōbi radikalno brez vseh zlih nasledkov in brez oviranja v službovanji. Naslov:

Dunaj, mesto, Kärntnerstrasse 5

(prej mnoga leta v Mariahilferstrasse), zdravi od 9. do 4. ure popoldne, a tudi pismeno in (pod molččnostjo) pošilja zdravila. Honorar primeren.

Knjigarna Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani

priporoča za

novoletna darila

osebito naslednja dela:

Gregorčič Simon, **Poezije**. Drugi pomnoženi natis, cena 1 gld. 20 kr.; elegantno vezane z zlatim obrezkom 2 gld.
Jurčić Josip, **Zbrani spisi**. Elegantno vezani: I. zvezek 1 gld. 50 kr., II., III., IV. in V. zvezek, vsak po 1 gld. 20 kr.
Majar H., **Odkritje Amerike**. Trdo vezano 1 gld. 60 kr.

Filipovič, **Kraljevič Marko** u narodnih pjesmah, 90 kr.
Jenko Ivan, **Pesni**. 1 gld.
Knjižnica sloven. mladini: Dragoljubci 30 kr., Peter Rokodelič 36 kr., Sreča v nesreči 35 kr.
Razlag, **Pesmarica**. 60 kr.
Šnid Kristof, **Spisi**. 3 zvezki, po 40 kr.
Zlatorog. Pravljičica za mladino, 20 kr.

(189)

Tiskata in zalagata Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani.

Ker imajo pristni

Pain-Expeller

z kotvico

skoro v vseh rodbinah, je torej vsaka reklama odveč. Te vrstice imajo torej le namen, iste osebe, ki se tega staro osvedočenega domačega zdravila ne poznajo, opozoriti, da rabi z najboljšimi učinki kot namazanje zoper protin, revmatizem itd. Bolečine običajno izginejo uže po prvem namazanju. Cena 40 in 70 kr.; na prodaj v vseh lekarnah; v Ljubljani pri gosp. E. Birschitz-u. Glavna zaloga: Lekarna pri (146) «Zlatem levu» v Pragi, Staro mesto. 8—4

Podružnica c. kr. priv.

avstr. kreditnega zavoda

za trgovino in obrt v Trstu.

Novci na obrestovanje

v bankovcih
za 4 dni odpovedbe 3 1/4 od sto
» 8 » 3 1/2 » »
» 30 » 3 3/4 » »

v Napoleondorih
30dnevna odpoved 3 od sto
3mesečna » 3 1/4 » »
6 » 3 1/2 » »

Oddelek za giro

v bankovcih 2 1/2 proc. obresti za vsako vsoto, v Napoleondorih brez obrestij.

Nakazila

na Dunaj, v Prago, Budimpešto, Brno, Opavo, Levov, Reko, dalje v Zagreb, Arád, Gradec, Sibirij, Inomost, Celovec, Ljubljano in Solnograd so brez stroškov.

Kupovanje in prodaja

deviz, vrednostnih papirjev in inkaso-kuponov po 1/2 proc. provizije.

Posojila

na poroštvna pooblastila (warrants), pogoji po dogovoru;

proti dovoljenemu kreditu v Londonu ali Parizu 1/2 proc. provizije za 3 mesece;

na vrednostne papirje (efekte) 6 proc. obrestj na leto do svote 1000 gld.,

za večje svote vsled specialnega dogovora. (69) 36—36

▼ Trstu dne 1. oktobra 1883.

Za prihodnje leto 1886.

V zalogi

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani

je izšla:

Slovenska

Pratika

za navadno leto 1886.

Cena eni Pratici 13 kr. — Razpečevalcem dajemo našo Pratico jako cenejše.